

Megújult a „természet temploma”

Átadták a többéves rekonstrukciós folyamaton áteső arborétumot

A Bagolyvár adott helyet annak a projektzáró rendezvénynek, mellyel befejeződött a Zirci Arborétum átfogó felújítása. A fejlesztést az üzemeltető Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság a Környezet és Energia Operatív Program keretében, európai uniós pályázati úton valósította meg, közel 90 millió forint értékű támogatással.

– Örömmel jelentem, hogy a több mint kétszáz éves zirci arborétum megújult, és még szebb lett – mondta bevezetőjében *Puskás Zoltán*, a Balaton-felvidéki Nemzeti Park igazgatója, aki hazánk arborétumai közül egyedülálló adottságokkal rendelkezőnek nevezte városunk angolkertjét. „Élvezzük és csodáljuk együtt, osszuk meg, ismertessük meg lehetőség szerint minél több embertársunkkal ezt a nyugalmat és szépséget, mely nap mint nap, minden órában, minden évszakban tartogat számunkra újabb és újabb meglepetést és felfedezést” – fogalmazott az igazgató, aki az elsők között a ciszterci apátság értékteremtő munkáját köszönte meg, és külön köszönetet mondott *Müller Istvánnak*, az Arborétum nyugalmazott üzemeltetőjének munkásságáért.

Dr. Rácz András, a Vidékfejlesztési Minisztérium helyettes államtitkára elismerően szólt a Balaton-felvidéki Nemzeti Park tevékenységéről, nemcsak az eredményesen záruló projekttel, hanem viharkárok, áradások okozta károk felszámolásával kapcsolatosan is. Ezek az intézkedések azt bizonyítják, hogy a zirci arborétum gondos gazda kezében van – mondta a környezet- és természetvédelemért felelős helyettes államtitkár. Hozzátette: hamarosan véget ér az a hétéves uniós pénzügyi időszak, amely a természetvédelem számára soha nem látott perspektívákat nyitott, összesen 36 milliárd forintot tudtak elkölteni védett természeti értékeinknek a megóvására, mintegy százezer hektárnyi területet sikerült jobb állapotba hozni, ami az összes védett területünk tíz százalékát jelenti.

A projekt műszaki tartalmának egyik legfőbb eleme volt a tó kotrása, amely a vízminőség javítását szolgálta. *Ottó Péter* polgármester időutazásra invitálta a közönséget, elmondta, egy 18. századi térképen nyolc-tíz halastavat láthatunk. A ciszterci szerzetesrend élénk halgazdálkodást folytatott a hegyes vidék ellenére, ami abból adódott, hogy fő táplálékforrásuk a hal volt, melegvérű állatok húsát nem fogyaszthatták. Az apátság egyik legnagyobb tava volt a manapság díszfunkciót betöltő arborétumi tó, amely régen lenyúlott egészen a Kossuth utca végéig. Folytatva a történeti szemlét megtudhatták a jelenlévők, hogy ennek az állóvíznek a környezetében hozták létre a ciszterciek 1780 körül az angolkertjüket. A városvezetőtől elhangzott, a szerzetesrend évszázados munkája volt az, amit tovább folytathatott a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság.

Ottó Péter a természet templomának nevezte az arborétumot: „ha megnyugvásra vágyunk, és leülünk egy padra, eggyé tudunk válni a természettel. A madarak, állatok, növények minden nap új arcukat mutatják”. A zirciek és az idelátogatók számára is nagy jelentőséggel bíró objektumról van szó – tette hozzá. A polgármester örömet fejezte, hogy soha annyi turisztikai fejlesztés nem valósult meg városunkban és térségünkben, mint az elmúlt időszakban. Bakonybélből indulva Szarvaskúton át, kis eplényi kitérővel érkeztünk meg Zircre: Pannon Csillagda, az ország egyik legszebb golfpályája, a folyamatosan fejlődő, Bringarénával is bővülő eplényi sípálya, az apátsági épületegyüttes megújulása, főtér- és múzeumrekonstrukció, a csipkerózsika álmából ébredő Bagolyvár, és az Arborétum – mind-mind mintaértékű projektek.

A fejlesztést *Selyem Anikó* projektfelelős mutatta be képeken, majd Müller István vezetésével előben is lehetőségük volt megtekinteni az érdeklődőknek a megújult kertet.

Ottó Péter polgármester ünnepi beszéde. Az asztalnál dr. Rác András, a Vidékfejlesztési Minisztérium helyettes államtitkára, Puskás Zoltán, a Balaton-felvidéki Nemzeti Park igazgatója és Talabér Márta, a térség országgyűlési képviselője

A kivitelezés leglátványosabb eleme a tó alján felhalmozódott üledék eltávolítása volt. A képen Selyem Anikó építész és természetvédelmi szakreferens, a projekt felelőse, aki a nagyon precíz, pontos, aprólékos munkájáról ismert az Igazgatóságnál

Az 1951 óta védelem alatt álló dendrológiai gyűjtemény idős faegyedeinek megújító kezelése, a cserjék ifjítása és örökzöldek, valamint előnevelt, honos facsemeték ültetése mellett sor került a botanikus kert tájképi értékének helyreállítására is. Ennek elemei az arborétummal egyidős, több, mint 200 éves kislevelű hársfasor kiegészítése, az őspark természetyszerű erdőfoltjaiban feltörekvő újulat visszaszorítása és az angolkert térszerkezetének rehabilitációja – a tisztások megnyitásával és a feltáruló látvány tudatos gazdagításával. Megtisztult a tó az elvégzett kotrásnak és új műtárgyak építésének köszönhetően; gazdagodott a virágokkal, sziklakerti növényekkel kísért tóparti sétaút, két új vizes élőhely létesült, megújították a fahidakat. A fejlesztés nyomán megszépült a teljes 18,2 hektáros gyűjtemény, a felújítás eredményeként nyár óta ismét korlátozás nélkül látogatható az őspark és az arborétum egésze.

Kelemen Gábor